

Starokatolická církev v ČR

COMMUNIO

6/13

Pastýřský list k vánočním svátkům 2013

*Bůh se stal člověkem, aby
se člověk stal Bohem.
(sv. Augustin)*

Drahé sestry a drazí bratři,
nepsaným heslem naší doby je „být přítom“. Na sociálních sítích jsme ve stálém kontaktu s druhými lidmi a jejich pocity. Díky masmédiím jsme denně doslova vtahováni přímo doprostřed různých dějů, které se odehrávají i v největší možné vzdálenosti od nás. Můžeme tak být přítomni mnoha událostem, které naše doba, nebo ti, kteří ovlivňují naše vnímání světa, považují za významné, ačkoli bychom často nemuseli nebo ani nechtěli. Mnohdy se tak můžeme považovat nejen za diváky, ale i za přímé účastníky.

Také církev a její liturgie nám odnepaměti nabízí „být přítom“. Smíme znovu a znovu prožívat dějiny naší spásy, a v nich nacházet své místo a svou úlohu.

A možná více než jiný čas liturgického roku jsou to právě Vánoce, které nás nutí být v centru dění, být v těsné blízkosti Ježíšových jeslí, abychom byli svědky něčeho mimořádného, mohli vidět Boha v tvůrčí akci a s úžasem se sklonit před božstvím, které se už navždy spojilo s naším lidstvím.

Svým způsobem tak činí i svět, v němž Ježíš Kristus a jeho narození už vůbec nic neznamená, než snad jen letmý zásah něčeho tajemného a plného lásky a lidské blízkosti. To jsou Vánoce a jejich možná vyprázdněné, a přitom nikdy zcela nevyprázdnitelné kouzlo. Jenže jsme opravdu „při tom“?

Jako křesťané, se považujeme za dědice a tak trochu i majitele Vánoc, rádi udělujeme tomu

sekulárnímu prostředí kolem nás zasvěcené rady, jak chápat a prožívat tyto svátky Boží lásky, která neváhala vstoupit do našeho světa a proměnit ho. Často se přitom ptáme, proč jsou naše slova tak málo účinná, proč je naše poselství o Božím vtělení vzato na milost jen pár dnů – jako tradice, bez které se dá zbytek roku docela dobře žít.

Možná je to tím, že – sice jinak než „nevěřící svět“ – si na Vánoce jen hrajeme. Že nás tajemství Božího vtělení ve skutečnosti nechává stejně lhostejnými a jen mechanicky vykonávajícími své náboženské zvyky, že se chováme stejně jako bibličtí „velekněží a zákoníci lidu“, kteří hledající pohanské mágy sice poslali do Betléma, ale sami zůstali doma jako by se jich to vůbec netýkalo.

Možná to není jen prázdnota kolem nás, ale i prázdnota v nás, která znesvěcuje svátky Božího vtělení víc než konzum světa, který nás obklopuje. Pouhá hra na svátky lásky, smíření a pokoje. Trapné mlčení tam, kde je třeba dobrým slovem povzbudit, nebo zastavit příval patologické nelásky, absence dobré vůle, přechočné naslouchání zlým řečem, negace za každou cenu a především pýcha, s níž bychom chtěli svévolně rozhodovat o něčem, o co jsme se ani v nejmenším nepříčinili.

Ano, je možné být sice opravdu blízko, ale Betlém Boží lásky minout. Nestačí hrát si na Vánoce, nestačí oživovat zděděné tradice. Vánoce od nás vyžadují víc: Otevřít svá srdce a nechat je až po okraj naplnit láskou toho, který k nám přichází, aby nás obdaroval svou chudobou a bezmocí.

Přijmout Vykupitele jsme schopni jen tehdy, pokud víme, že vykoupení potřebujeme. K betlémským jeslím nejsou povolání ani představitelé arogantní moci, ani bezduší vykonavatelé mechanické náboženské tradice. Jen lidská osobnost, která ví, že sama o sobě je prázdná, nejistá, slabá a neschopná pravé lásky, krásy a pokoje, ta je schopna přijmout Boha, přicházejícího jako dítě narozené stanou zájmu světa.

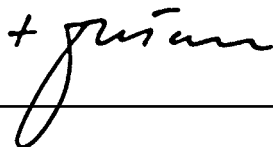
„Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal bohem,“ píše svatý Augustin. Jen Bůh, který nás stvořil, ví, kdo skutečně jsme, a jaký je původní cíl naší existence. Proto přichází jako jeden z nás, aby nám vrátil naše původní lidství, ztracené tehdy, kdy se začaly psát dějiny hříchu. Chceme-li toto ztracené lidství, Boží obraz, k němuž jsme byli stvořeni, v sobě znovu najít, musíme se vši svou slabostí, se všemi zraněními a životními zklamáními přijít do Betléma a nechat se Božím dítětem vést do království, které není z tohoto světa.

Zázrak Vánoc se stane tehdy, když zjistíme, že se svou nenaplněností a touhou po Boží blízkosti nejsme sami. Že z jeskyně Božího narození vychází stejná záře jako z Ježíšova prázdného hrobu, záře, která nás osvětlí, ale nezahánbí.

Přeji Vám všem, aby narozený Spasitel nalezl příbytek všude tam, kde se budete shromažďovat ke slavení jeho vtělení, ve Vašich rodinách a především ve Vašich srdcích. Ať přináší lásku, pokoj, a září svého narození ať rozjasní Váš život.

Požehnané Vánoce a vše dobré od Pána v roce 2014 a stále Vám přeji, v modlitbě vyprošuji, a doprovázím svým požehnaním.

Váš bratr

Obsah

47. synoda Starokatolické církve v ČR	4
Homilie studentů teologie	6
Přehled vánočních bohoslužeb ...	9
Rozhovor s Janem B. Láškem	12
Na temži se starokatolíky a anglikány	14
Pro usmání	15
Modlitba za domov 2013	16
Svatomartinský průvod	17
Zprávy	18

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00
ISSN 1805-1243
Registrační číslo MK ČR E 20002.
Vyšlo 10. 12. 2013

tel./fax 224 319 528
e-mail: stkat@starokatolici.cz
www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.
Náklady na výrobu tohoto čísla činí 20 Kč. Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Grafická úprava a DTP: Marek Bárta

Fotografie na titulní straně www.wallsave.com. Neoznačené fotografie archiv redakce.

47. synoda Starokatolické církve v ČR

Ve dnech 18.–19. října se v Praze konala řádná 47. synoda Starokatolické církve v ČR. Vlastní zasedání probíhalo ve funkcionalistickém kostele Českobratrské církve evangelické ve Střešovicích. Delegáty synody, kterých se ze všech farností sjelo celkem 55, na úvod pozdravil předseda ekumenické rady církví Joel Ruml a místní farář Pavel Pokorný.

Hlavním cílem této synody bylo schválení několika důležitých dokumentů, které mají za cíl nastavit jasné mantinely a řád v běžných i mimořádných situacích, které nastávají v životě církve. Tentokrát tedy synoda neprojednávala ani tak dokumenty s dopadem do liturgie, věrouky či slavení eucharistie, ale projednávala dokumenty spíše technické a procesní. Přestože jednání bylo velmi dlouhé a občas únavné, je třeba poděkovat všem delegátům za proaktivní přístup a dobrou přípravu před konáním synody. Předkládané protinávryhly či pozměňovací návrhy byly zpravidla dobře promyšlené a prezentované. Diskuse o nich byla kořením celé synody, byť je třeba delegátů nakonec neschválili nebo na místě dále upravili.

Po úvodní písni a modlitbě následovalo schválení programu a zapisovatelů, na které navázala zpráva biskupa Dušana o stavu naší církve a poté zpráva o činnosti synodní rady. Na tyto standardní body programu delegátů navázali projednáváním *Jednacího řádu synody*. Poté, co Květoslav Krejčí tento návrh podrobně představil a vysvětlil, byla zahájena rozprava, během níž delegátů přednesli

několik pozměňovacích návrhů. Vzhledem k tomu, že se jednalo o dokument relativně nový, a bylo třeba si významy některých paragrafů pořádně vysvětlit, probíhalo projednávání tohoto řádu relativně dlouho. Nicméně po přijetí několika drobných úprav byl tento dokument v pátek 18. října schválen, a to s okamžitou účinností.

Dalším bodem programu bylo projednávání Řádu volby biskupa. I zde probíhala velice živá a plodná diskuse, ze které vzešlo několik zajímavých pozměňovacích návrhů. Většinu z nich však po dlouhé diskuzi delegátů nepřijali a spolu s drobnými úpravami byl i tento předpis v pátek přijat.

Posledním „technickým“ dokumentem, který delegátů projednávali, byl *Ekonomický řád*. Protože se předchozí projednávání trochu protáhla, bylo jednání synody krátce před půlnocí přerušeno a projednávání Ekonomického řádu pokračovalo až v sobotu 19. října. I k tomuto materiálu měli delegátů mnoho dotazů a pozměňujících návrhů, které byly synodou zpravidla přijaty a do řádu zapracovány. Po projednání tohoto dokumentu bylo zřejmé, že původně schválený program jednání není možné z časových důvodů dodržet a bylo nutno revidovat program na zbytek dne. Po diskusi týkající se toho, co by ještě určitě měla projednat tato synoda, bylo zřejmé, že původně naplánovaný *Disciplinární řád* a dokument *Manželství – stvořená realita* již bohužel projednáván nebude.

Ze vznesených návrhů k projednání byly nakonec delegátů schváleny jen volby členů

komisi a synodní rady a v neposlední řadě synoda pověřila biskupa k projednávání dalších kroků vedoucích případně ke svátostnému společenství v duchu zprávy z oficiálního dialogu mezi starokatolickými církvemi Utrechtské unie a Švédskou církví.

Mimo program pak Aleš Svoboda představil koncept výstavby levných kostelů a kaplí na bázi montovaných staveb (více informací k tomuto tématu přineseme v jednom z dalších čísel Communia).

Delegáti se na závěr rovněž usnesli, že příští starokatolická synoda bude, vzhledem k tomu, že její náplní bude s velkou pravděpodobností obsazení biskupského stolce v dalších letech, opět v Praze.

Delegáti zvolili tyto členy synodní rady a jednotlivých komisí.

Synodní rada

laici: Ivana Kuglerová, Petra Alžběta Baslová, Luděk Elšík, Květoslav Krejčí, Eva Pudilová (náhradník Petr Kovářík)

duchovní: Pavel Stránský, Petr Brzobohatý, Rostislav Toman (virilním členem

a předsedou synodní rady je biskup Dušan Hejbal)

Kontrolní a revizní komise

Igor Osvald, Kamil Kozelský, Roland Solloch

Právní komise

Květoslav Krejčí, Petr Brzobohatý, Luděk Elšík, Tomáš Matoušek, Jakub Smrčka, Petr Kovářík (virilním členem komise je biskup Dušan Hejbal)

Pracovní skupina pro zpracování ideového dokumentu k hospodaření církve

Cezary Andrzej Mizia, Ivana Kuglerová, Eliška Osvaldová, Petra A. Baslová, Martin Kováč, Kamil Kozelský, Květoslav Krejčí, Lucie Svobodová, Petr Brzobohatý (ideový dokument bude předložen příští synodě ke schválení spolu s návrhy souvisejících změn stávajících právních předpisů).

☒ Jiří Jan Konvalina
delegát za farnost Praha

Homilie studentů teologie

4. neděle adventní

10 *Hospodin promluvil znovu k Achazovi:*

11 „*Vyžádej si znamení od Hospodina, svého Boha, buď dole z hlubin nebo nahoře z výšin.*“

12 *Achaz odpověděl: „Nechci žádat a nebudu pokoušet Hospodina.“*

13 *I řekl Izajáš: „Slyšte, dome Davidův! Což je vám málo zkoušet trpělivost lidí, že chcete zkoušet i trpělivost mého Boha?*

14 *Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).*

15 *Bude jíst smetanu a med, aby dovedl zavrhnut zlé a volit dobré.*

16 *Ještě než bude chlapec umět zavrhnut zlé a volit dobré, bude opuštěna země, z jejíchž obou králů máš hrůzu.*

(1. čtení: Iz 7,10–16)

18 *Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.*

19 *Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají.*

20 *Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého.*

21 *Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“*

22 *To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka:*

23 *„Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,‘ to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘.“*

24 *Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě.*

25 *Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.*

(Evangelium: Mt 1,18–25)

Milé sestry, milí bratři, vrcholí advent, doba, ve které se nám otevírá prostor jasněji a hlouběji prožít základní nasměrování křesťanského života – očekávání. A zatímco o uplynulých nedělích jsme se soustředili spíše na očekávání druhého Kristova příchodu na konci času, hlavním tématem 4. neděle adventní je připomínka radostné události Ježíšova narození. Už za pár dní se sejdem s těmi, kteří jsou nám nejdražší, abychom společně prožili radostné společenství kolem stolu. Chci věřit, že dárky, které si jako každý rok nadělíme, jsou především symbolickým vyjádřením hluboké touhy obdarovávat a působit radost. Touhy, která je ve vztahu k rodině a blízkým vlastní téměř všem lidem. Což je nejspíš jedním z důvodů, proč jsou Vánoce významným svátkem pro většinu lidí v našem sociokulturním kontextu bez ohledu na jejich víru či náboženské vyznání. Co je ale jádrem nadcházejících svátků pro nás, Kristovy následovníky. Co slavíme? Jsou to narozeniny zakladatele spolku, k němuž se hlásíme? Nebo jde o přeznačenou pohanskou slavnost slunovratu? Záleží na tom, kdy a jak se začalo narození Ježíše Krista připomínat? Má smysl pít se po tom, proč si prvotní církve zvolila

nevěrnost. Z lidského hlediska to nedává žádný smysl, možná kdyby ho za jeho nevěrnost potrestal, pohrozil mu, nebo alespoň svou nabídku milosrdné pomoci nechal přednést svého posla, jak je jeho zvykem. Ale takhle? Druhý zdánlivý nesmysl pak činí Achaz, když tak neuvěřitelnou vstřícnost odmítá. Jenže není to nakonec obvyklý model vztahu mezi Bohem a člověkem? Na jedné straně vše lidské přesahující láska, trpělivost, vstřícnost a shovívavost a na straně druhé neschopnost tuhle, lidskému světu se vymykající, skutečnost přijmout.

Postavíme-li vedle příběhu judského krále vyprávění z dnešního evangelia, spatříme zcela jiný model vztahu člověka a Boha. Mariin snoubenec Josef, stejně jako Achaz, dělá všechno pro to, aby jeho rozhodnutí bylo odpovědné a za daných okolností podle jeho nejlepšího vědomí a svědomí. Když zjistí, že je jeho snoubenka těhotná, rozhodne se ji propustit, vzdát se jí, čímž chce Marii dát šanci. Jako hříšníci by ji totiž pravděpodobně čekalo ukamenování, pokud by se ukázalo, že přestože byla zasnoubena Josefovi, s někým otěhotněla. Když by se od ní Josef v tichosti distancoval, čekal by ji jako svobodnou matku sice těžký, ale život. Bůh k němu však posílá anděla a ten mu podává šílené a zcela nedůvěryhodné vysvětlení Mariina stavu a nabádá ho k tomu, aby ji navzdory všemu přijal k sobě a postaral se o ni i její dítě. Takže, není to Bůh sám, kdo s mužem vstupuje do kontaktu, ale „pouhý“ anděl ve snu, a nečiní mu velkorysou nabídku, naopak vznáší absurdní požadavek. A Josef přesto bez reptání přijímá. Jak je to možné? Vždyť to nedává žádný smysl?

To, co odlišuje oba muže, je místo, kde kotví jejich naděje. Zatímco Achazovo srdce je pohlceno světem s jeho zákony, rozumností

a starostmi, to Josefovo je obráceno (a připoutáno) k Bohu. Zatímco judský král je uzavřen v hotovém světě vlastních představ a vlastního poznání, muž z Betléma si zachovává dostatečně otevřené obzory i pro ty nejbáznivější a nejdávážnější Boží plány a činy. Přestože se většinu času řídí vlastním rozumem, nikdy nezapomíná, kde má všechno, tedy i tento jeho rozum, zdroj a počátek.

Milé sestry, milí bratři, teď na konci adventního času je ta pravá chvíle, abychom se každý zamysleli nad tím, s čím vstupujeme do nejdůležitějšího vztahu našeho života – vztahu s Bohem. Jak moc jsme otevření pro (mnohdy podivné a zdánlivě nesmyslné) projevy jeho vůle ve své každodennosti. Protože opravdu připravení na Kristův příchod budeme jen tehdy, když vezmeme vážně a bez výhrad budeme žít slova modlitby Páně „buď vůle tvá“.

Pak se pro nás Vánoce stanou časem nesmírné radosti, ale i neumírající vděčnosti za nepochopitelně nezměrnou Boží lásku a milost. Dárky, které chystáme pro své blízké, pak pro nás nebudou jen symbolem touhy působit radost a činit své milované šťastnými, ale především prostředkem, jak si uvědomit, že všechno, co máme (a co můžeme dát druhým), je stejně v počátku od Boha. Že tím největším darem, bez kterého by ty naše nejen neměly význam, ale ani by neexistovaly, je vtělení (smrt a zmrtvýchvstání) Božího syna. V tomto smyslu nosí dárky „Ježíšek“ každému z nás bez ohledu na věk.

Modleme se tedy slovy z dnešního žalmu: „Bože, obnov nás, ukáž jasnou tvář a budeme zachráněni.“

☒ *Petra Alžběta Baslová, farnost Desná*

Přehled vánočních bohoslužeb

a doprovodných akcí v některých farnostech

brídličná

Sv. Štěpán 26. 12. 2013 v 15⁰⁰ – eucharistická slavnost

desná v jizerských horách

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 24⁰⁰ – půlnoční bohoslužba slova

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 ve 14⁰⁰ – eucharistická slavnost

jablonec nad Nisou

Neděle 15. 12. 2013 v 16⁰⁰ – varhanní koncert Romany Halamové a dětského pěveckého sboru Fialenky

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 24⁰⁰ – půlnoční eucharistická slavnost

Sv. Štěpán 26. 12. 2013 v 18⁰⁰ – eucharistická slavnost

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

během vánoční doby bude vystaven betlém „Achátová madona“

diaspora butoves u jičína

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 ve 14⁰⁰ – eucharistická slavnost

jihlava

Pátek 20. 12. 2013 v 18⁰⁰ – adventní zastavení s jazzovou kapelou Jazz Kvintet Třešť v kostele Povýšení sv. Kříže se svátečním slovem faráře Martina Maxmiliána Čapky

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 10⁴⁵ – eucharistická slavnost

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 10⁴⁵ – eucharistická slavnost s poděkováním za uplynulý občanský rok

Nový rok 1. 1. 2014 – **slavnost Matky Boží Panny Marie** slavená v rodinných společenstvích jihlavské obce

Pacov

Štědrý den 24. 12. 2013 v 16⁰⁰ – „půlnoční“ eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost s poděkováním za uplynulý občanský rok

Pelhřimov

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 8⁰⁰ – eucharistická slavnost

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 8⁰⁰ – eucharistická slavnost

Praha

Katedrální chrám sv. Vavřince na Petříně

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 24⁰⁰ – půlnoční eucharistická slavnost s koledami a hudbou folkrockové skupiny Fénix

Sv. Štěpán 26. 12. 2013

v 15⁰⁰ – dětská „bojovka“ Po stopách tří králů v 16⁰⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Slavnost Matky Boží 1. 1. 2014 v 15⁰⁰ – eucharistická slavnost

během vánočního období bude denně přístupný originální kovový betlém Jaroslava Válka

Rotunda Nalezení sv. Kříže v ulici Karolíny Světlé

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Jana Evangelisty, pátek 27. 12. 2013 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost

Sv. Silvestr 31. 12. 2013 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý rok

Slavnost Zjevení Páně 5. 1. 2014 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost

Svátek Křtu Páně 12. 1. 2014 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost

Kaple sv. Máří Magdaleny u Čechova mostu

Vánoční vigilie 24. 12. 2013 ve 21⁰⁰ – eucharistická slavnost

Neděle 29. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Slavnost Zjevení Páně 5. 1. 2014 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Svátek Křtu Páně 12. 1. 2014 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Kaple sv. Rodiny pod Nuselskými schody

Vánoční vigilie 24. 12. 2013 v 15⁰⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Sv. Štěpán 26. 12. 2013 v 18⁰⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 15⁰⁰ – poutní eucharistická slavnost

Soběslav

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 24⁰⁰ – půlnoční eucharistická slavnost v kostele sv. Marka;

bohoslužbu doprovází soběslavský pěvecký sbor „Anonym voice“

Šumperk

Středa 18. 12. 2013 v 16⁰⁰ – vánoční koncert

dětského pěveckého sboru z MŠ Sluničko

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 22⁰⁰ – „půlnoční“ eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 9³⁰ – eucharistická slavnost s koledami

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 9³⁰ – eucharistická slavnost

Sv. Silvestr 31. 12. 2013 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost a poděkování za uplynulý občanský rok

Slavnost Matky Boží, Panny Marie 1. 1. 2014 v 9³⁰ – eucharistická slavnost

Slavnost Zjevení Páně 5. 1. 2014 v 9³⁰ – eucharistická slavnost

tábor

Neděle 15. 12. 2013 v 16⁰⁰ – eucharistická slavnost s žehnáním rodinných betlémů

Středa 18. 12. 2013 v 17⁰⁰ – zahájení výstavy zvonů a zvonků v galerii v Malšicích

Štědrý den 24. 12. 2013

v 9³⁰ – setkání u betlémského světla na Žižkově náměstí

ve 24⁰⁰ – půlnoční eucharistická slavnost s provedením České mše vánoční od Jana Jakuba Ryby

Sv. Štěpán 26. 12. 2013 v 9⁰⁰ – dětská bohoslužba

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 9⁰⁰ – eucharistická slavnost s obnovou manželských slibů

Nový rok 1. 1. 2014 v 16³⁰ – novoroční eucharistická bohoslužba (v kostele ČCE v Bílkově ulici)

Varnsdorf

Neděle 15. 12. 2013 v 16⁰⁰ – adventní koncert ZUŠ a gymnázia Varnsdorf

Čtvrtek 19. 12. 2013 v 18⁰⁰ – Česká mše vánoční J. J. Ryby (účinkuje Varnsdorfská filharmonie)

Štědrý den 24. 12. 2013

ve 14³⁰ – živý betlém a zpěv koled

ve 24⁰⁰ – půlnoční eucharistická slavnost

Boží hod vánoční 25. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Sv. Silvestr 31. 12. 2013 v 17⁰⁰ – eucharistická slavnost s poděkováním za uplynulý občanský rok

Slavnost Matky Boží, Panny Marie 1. 1. 2014 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Zlín

Neděle 22. 12. 2013 v 16³⁰ – eucharistická slavnost se shromážděním obce

Štědrý den 24. 12. 2013 ve 21⁰⁰ – „půlnoční“ eucharistická slavnost spojená s žehnáním vína

Svátek sv. Rodiny 29. 12. 2013 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Slavnost Matky Boží, Panny Marie 1. 1. 2014 v 10⁰⁰ – eucharistická slavnost

Rozhovor s... Janem B. Láškem

Prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, Dr. h. c. se narodil v roce 1956 a je knězem Církve československé husitské. Pro naši církev je však důležitý hlavně tím, že je děkanem na Husitské teologické fakultě Karlovy univerzity, kde máme i svůj studijní obor. Svůj úřad zastává už od roku 2007 a v roce 2011 byl zvolen znovu na další období. Je členem řady vědeckých institucí a v roce 1999 obdržel papežské vyznamenání „Pro ecclesia et Pontifice“. Jaký je však skutečný život děkana, vědce i běžného křesťana v soukromí?

Pane profesore, děkanem Husitské teologické fakulty Karlovy univerzity jste již skoro 7 let a za tu dobu se fakulta hodně posunula. V jakém stavu jste fakultu převzal a v kde se nachází teď? Na co jste nejvíce hrdý ze svého působení na fakultě?

Bylo by jednoduché říci – jak se to obvykle děje – že bylo všechno špatně. Nebylo, ale bylo možno udělat víc. A právě o to jsem se snažil. Máme standardní výměnu studentů se zahraničím v rámci programu ERASMUS, máme bohatou publikační činnost. Každoročně se koná společný seminář (jednou v Praze, jednou v Regensburgu), kterého se účastní asi 18 studentů a vyučujících. Za nemalý úspěch mého týmu považuji stav knihovny, vybavení učeben, získání služebního víceúčelového vozu. Na co jsem nejvíce hrdý? Na to, že se fakulta přiblížila ještě více univerzitě, že je její nedílnou součástí.

I za Vašich předchůdců fungoval obor Starokatolická teologie. Jak vnímáte tento obor a jaký je Váš vztah ke Starokatolické církvi? Starokatoličtí studenti studovali na bývalé Husově československé bohoslovecké fakultě od r. 1967, tedy i v době, kdy jsem tu studoval já. Studoval na ní i nynější starokatolický biskup Dušan. Po roce 1989 bylo nutné buď založit samostatný obor, nebo neučít starokatolíky vůbec, neboť lektorát by již nepokryval potřeby – ani akademicky, ani církevně. Samozřejmě jsem byl pro první variantu. A jak je vidět, plně se osvědčila. Obory přece nemusí být vždy velké...

Můj vztah k vaší církvi je zcela kladný, s řadou jejich představitelů mě pojí dlouholeté přátelství.

Práce děkana je jak víme velmi náročná. Do jaké míry jste musel obětovat svou vědeckou kariéru? A cítíte se být spíše vědcem nebo už více manažerem?

Náročná je, ale „vědeckou kariéru“ této funkci neobětuji. Věda je pro mě život: i když momentálně nemohu psát nic rozsáhlejšího, sleduji bedlivě stav oboru a čtu. K psaní se

vrátím, jak to bude možné. S tím manažerem je to trochu zvláštní: nikdy jsem se jím necítil a jsem jím proti své vůli. Prostě tam mě Hospodin postavil a proti tomu není odvolání. Jenže: když už jsem se manažerem stal, pak musím dělat všechno pořádně, nebo alespoň podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

Dle Vašich přednášek na fakultě, z Vašeho vystupování a povolání kněze je přímo cítit, že jste křesťanem tělem i duší. Jak se Vám pracuje s tolika ateistickými studenty i pedagogy na naší fakultě?

S těmito studenty se mi pracuje skvěle. Nemají totiž žádné předsudky, ani konfesní bariéry. Jsou otevření, dovedou naslouchat, ale i argumentovat. Prál bych takové posluchačstvo každému. Totéž pedagogové, i když tam je to mnohdy složitější.

Dovolte mi tímto již téma fakulty opustit. Blíží se 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa. Je pro Vás osobně Mistr Jan jen reformátorem církve nebo (jako pro nás starokatolíky) hlavně světcem? A kdo si myslíte, že je v českém ekumenickém spektru nejbliže České církvi podobojí, tak jak jí známe z historie?

Hus je reformátor církve, to řekl ostatně i Jan Pavel II. A současně člověk svatého života. Výměr světce: to je už na teologickou diskusi, kde se názory budou značně lišit, neboť jasná definice je pouze v římskokatolické církvi. Se starou církví podobojí bych nesrovnával dnešní ekumenické spektrum, jsou to veličiny, které nejde vedle sebe jednoduše komparativně postavit. Ale pokud chcete starokatolickou vazbu: Starokatolická církev v ČR nesporně patří mezi ty církve, které se k dědictví českého utrakvismu hlásí. Měla by na to být hrdá, neboť jinak kořeny

německého starokatolictví jsou jinde a právě to je její přínos do starokatolického hnutí.

Říká se o Vás, že jste vynikající kuchař. Jak takový vynikající kuchař prožívá vánoční svátky, které by se v ateistickém světě daly nazvat svátky jídla a pití?

V tomto ohledu Vás asi zklamou. Jsem u svých nejbližších ve východních Čechách a rozhodně si neužívám tak, jak by se mohl někdo domnívat. Ano rád vařím, ale vždy v případě, že jde o vaření pro někoho, pro nějaké společenství.

A když opomeneme dobré jídlo a pití, jak jako křesťan slavíte Vánoce a co pro Vás znamenají?

O tomhle bych jednou chtěl napsat knížku: co znamenají svátky v mém životě. Pokud zrovna nikde nekážu, slavím svátky narození tak, že jdu se svými příbuznými do kostela. A pak jim objasňuji – někdy dost dlouho – o co se v křesťanství jedná. Doufám, že ne marně. Osobně skutečnost, že Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi, znamená pro mě mnoho, všechno. Člověk není sám, nemusí zoufat! Bohužel to se dnes opravdu ztratilo. Často jsem byl na Vánoce nebo kolem Vánoc v cizině (té křesťanské). Ale všude jsem si připadal jako v bazaru, ve výprodeji jedinečné zvěsti. To všechno chci jednou podrobně popsat. Líbilo se mi, že jeden moudrý teolog řekl, že slavit svátky znamená zbrojit pro těžké časy. Současná realita světa je neradostná, slavit Kristovo narození je pro mě opravdu výzbrojí.

Tak doufám, že knihu si budeme moci jednou přečíst. Přeji Vám i nám dobré vyzbrojení a velice Vám děkuji za rozhovor.

☒ připravila Monika Mádlová

Na temži se starokatolíky i anglikány

Ve dnech 10. až 12. října 2013 se konalo pravidelné setkání biskupů starokatolických církví Utrechtské unie, které se tentokrát spojilo s jednáním s anglikánskými biskupy.

Místem setkání byl východní Londýn, kde mají anglikáni klidnou oázu Nadace svaté Kateřiny, jež je ubytovacím zařízením sloužícím zejména duchovním pobytům; proto samozřejmě nechybí ani kaple, kde se účastníci setkávali k modlitbám i slavení eucharistie. Setkání starokatolických biskupů se zúčastnili biskupové z Rakouska, Švýcarska, Nizozemí (včetně arcibiskupa Jorise Vercammena), jakož i náš biskup Dušan a tlumočníci. V části, která se věnovala starokatolickým otázkám, bylo hlavním referátem předložení zprávy společné pracovní skupiny o dialogu mezi starokatolickými církvemi a luteránskou Švédskou církví. Cílem tohoto dialogu by v budoucnosti mohlo být vytvoření

plného společenství. Přestože tato realita je ještě vzdálena, bylo konstatováno, že zatím nebyly identifikovány žádné zásadní překážky, které by pokračování dialogu stály v cestě. Dokument se nyní bude diskutovat na úrovni jednotlivých členských církví a biskupská konference v roce 2016 by měla rozhodnout o dalším postupu. Bylo konstatováno, že současně probíhají dialogy i s římskokatolickou církví a ortodoxními církvemi a dialog s luteránskou církví je tedy třeba vést i se zřetelem k těmto probíhajícím jednáním. Starokatolíční biskupové se věnovali také přípravě nadcházejícího starokatolického kongresu, který se bude konat příští rok v Utrechtu.

V další části jednání se připojili i dva anglikánští biskupové, jakož i biskupové ze Španělska a Portugalska. Setkání se účastnil i biskup americké episkopální církve v Evropě, sídlící v Paříži. Portugalský biskup v obsáhlém referátu seznámil přítomné delegáty s realitou své církve a s úkoly, kterým aktuálně

Zleva: David Hamid (anglikánský pomocný biskup diecéze Gibraltar), Harald Rein (Švýcarsko), José Jorge de Pina Cabral (Lusitánská církev v Portugalsku), Geoffrey Rowell (anglikánský biskup diecéze Gibraltar), Joris Vercammen (arcibiskup z Utrechtu), Carlos López-Lozano (Reformovaná episkopální církev Španělska), Pierre Whalon (Episkopální církev USA v Evropě, Francie), Dirk Jan Schoon (diecéze Haarlem), Dušan Hejbal (Česká republika) a Johannes Ekemezie Okoro (Rakousko).

čelí. Další část setkání se pak zabývala situací menších katolických společenství v Evropě a otázkou překrývajících se jurisdikcí jednotlivých biskupů. Pozornost byla věnována i aktivitám Polské národní katolické církve z USA na evropské půdě. Přítomní biskupové se též rozloučili s gibraltarským biskupem Geoffreyem Rowellem z anglikánské diecéze v Evropě, který počátkem listopadu odešel do emeritury. Biskup Geoffrey obšírně připomněl významné okamžiky svého dlouholetého akademického a církevního působení a byl celebrantem slavnostní eucharistické slavnosti. Již od podpisu příslušné dohody ve věci anglikánské kongregace v Praze, která je starokatolickou farností pro věřící anglického jazyka, je biskup Geoffrey koadjutorem našeho biskupa Dušana. Jejich rozhovory se tudíž týkaly zejména probíhající korespondence ohledně některých nevyřešených otázek týkajících se finančních záležitostí. Náš biskup ve svém příspěvku seznámil přítomné s děním v české starokatolické církvi, přípravou synody a otázkou církevních restitucí. K modlitbě jsme se sešli i v anglikánské katedrále Southwark na jižním břehu Temže (který je samostatnou diecézí). Podvečerní modlitba, tzv. evensong, je v anglikánské tradici většinou zpívanou bohoslužbou a velmi působivé bylo i tentokrát vystoupení místního sboru. V neděli pak zbyla trocha času na prohlídku katedrály svatého Pavla. Ani více než pět set schodů úzkými schodišti našeho biskupa neodradilo od výstupu, který byl korunován nádherným výhledem na Londýn. Ten den uplynuly dva týdny od biskupovy srdeční příhody, byl to však nakonec místopředseda synodní rady, který mu místy při výslapu téměř nestačil...

☒ *Květoslav T. Krejčí, farnost Praha*

Pro usmání

V jedné křesťanské rodině mladík právě udělal řidičák a tak říká tatínkovi, který je knězem, že by chtěl auto.

Tatínek ho odvede do jeho pokoje a povídá: „Dobře, dohodneme se. Ty začneš nosit lepší známky, budeš poctivě číst Bibli a zkrátíš si vlasy. No, a časem můžeme mluvit o autě pro tebe.“

Synek se ve škole snaží, z Bible cituje nazpaměť. Tak mu za měsíc tatínek povídá: „Chlapče, děláš mi radost. Tvé studijní výsledky jsou opravdu pěkné a zdá se, že i v teologii a liturgii se začínáš dobře orientovat. Ale co ty tvoje vlasy?“

„Tati, hodně jsem o tom přemýšlel. Víš přece, Mojžíš měl dlouhé vlasy, Noe měl dlouhé vlasy, pravděpodobně i Ježíš měl dlouhé vlasy...“

„Ano, synu, to je pravda. Ale ti všichni taky všude chodili pěšky!“

Modlitba za domov 2013

Stejně jako v minulých letech se i letos v den výročí vzniku Československé republiky sešli křesťané spolu s nevěřícími, aby se společně modlili za naši vlast nebo jen společně strávili příjemný sváteční den. Celou akci každoročně pořádá Ekumenická rada církví a Národní síť místních akčních skupin ČR (neboli MAS).

Je nutné připomenout, že první ročníky byly koncipovány jako setkání pod horou Říp a těšily se hojně účasti i velmi kladným hodnocením. V dalších letech se část programu přesunula do kostela v nedalekých Krabčicích, nebo dokonce do Roudnice nad Labem. Letos již hora Říp v programu nefigurovala vůbec a celý program byl přenesen do Prahy, konkrétně na Jižní Město do nedávno postaveného římskokatolického komunitního centra Matky Terezy a nového evangelického kostela Jana Milíče z Kroměříže.

Program celé akce začal již v 9³⁰ slavností a modlitbou 14 církví za Českou republiku a naše domovy. Od 10⁰⁰ hodin pak bylo pro menší děti připraveno divadelní představení „Staň se tygrem“. Větší děti pak mohly až do odpoledne soutěžit o ceny a pracovat v místních dílničkách.

Jedním z hlavních taháků programu byl koncert legendárního Spirituál Kvintetu, který v hlavním sále KCMT představil své nové CD. Na tento koncert pak po poledni navázala moderovaná diskuze s osobnostmi veřejného života.

Celý den pak v klubovně komunitního centra probíhala ztišení a modlitební programy pro věřící i nevěřící.

Program doplnil venkovní farmářský trh a přehlídka církevních a regionálních organizací a prodejců. Od 15⁰⁰ pak z kostela Jana Milíče z Kroměříže probíhal tradiční přímý přenos České televize, který s bravurou sobě vlastní moderoval náš biskup Dušan společně s Martinou Kociánovou. Kromě řady zajímavých hostů byl program prokládán písněmi Spirituál Kvintetu. Celý přímý přenos lze najít na internetových stránkách České televize. Přestože program letošní modlitby byl velmi dobře připraven a zapojení dvou relativně nových kostelů našich dvou největších církví na okraji Prahy může přitáhnout pozornost veřejnosti k duchovnímu prožívání státního svátku, domnívám se, že původní význam této akce se někam ztrácí.

Většina účastníků Modlitby za domov se shoduje, že za nejlepší ročníky považuje ty první dva, které probíhaly přímo pod Řípem. Byla to příležitost nejen k modlitbě, ale pro mnoho nevěřících či smíšených rodin i k výletu za zajímavým programem. Bohužel neustálým odhalováním programu od původního centra dění celá akce postupně ztrácí na atraktivitě, což se projevuje i nižší účastí veřejnosti a postupnou ztrátou popularity. Ekumenická rada církví by se podle mého názoru měla vážně zamyslet, zda je toto opravdu ta správná cesta, jak v Modlitbě za domov pokračovat.

☒ Jiří Jan Konvalina, farnost Praha

Svatomartinský průvod ve Varnsdorfu se vydařil

V pondělí 11. listopadu 2013 se ve varnsdorfské farnosti uskutečnil nyní už tradiční Svatomartinský průvod. V 17 hodin se u městské knihovny sešlo víc než překvapující množství dětí s rodiči a lampiony a nejen to, dokonce i při průvodu ke kostelu se k nám přidávaly další a další rodinky.

V kostele jsme děti i sv. Martina pěkně uvítali písničkou. Aby bylo všem jasné, co to

vlastně slavíme, připravila si farní omladina představení o životě tohoto významného světce. A konečně nastala chvíle pro vrchol večera – dobré skutky. Stejně jako sv. Martin se i my snažíme konat dobré skutky a takové poselství každoročně posíláme dál, proto si každé dítě vytáhlo papírek s dobrým skutkem, který má splnit (pomoci mamince s vařením, babičce na zahrádce atp.). Aby to bylo vyrovnané, připravili studenti Biskupského gymnázia Varnsdorf papírky s dobrými skutky i pro rodiče. Tak, pokud dá Bůh, spousta rodičů začne svým dětem číst pohádky před spaním, přestanou kouřit, nebo začnou třídit odpad.

Na závěr jsme si znovu „stříhli“ teď už známou písničku o svatém Martinovi a při odchodu z kostela dostali všichni za odměnu svatomartinský rohlíček s mákem, tvarohem či oříškovou náplní přímo z trouby paní farářové. Nakonec se děti ještě mohly povozit na bílém koníkoví nebo si dát cukrovou vatu. Mluvím ústy celé farnosti, když děkuji našemu faráři Rollandovi za tento úžasný nápad, i všem těm rodičům, které nás se svými dět-

mi navštívili letos nebo v dřívějších letech. A doufám, že i v budoucnu budeme slavit takový úspěch jako tento rok.

✉ Lucie Ďordová, studentka
BGV, farnost Varnsdorf

Zprávy

Oslavy 10. výročí vzniku starokatolické farnosti v Jihlavě

V neděli 24. listopadu slavnostní bohoslužbou, které předsedal biskup Dušan, vyvrcholily oslavy 10. výročí vzniku naší jihlavské obce. Pohled na uplynulé období v této farnosti na Vysočině včetně fotodokumentace z celé akce přineseme v příštím čísle.

Rozhlasová bohoslužba z Prahy

V neděli 15. prosince 2013 od 9⁰⁰ bude na vlnách Českého rozhlasu 2 přímým přenosem přenášena pravidelná rozhlasová bohoslužba, tentokrát z rotundy Nalezení svatého Kříže v Praze.

Starokatolíci ze Soběslavi uspořádali svatováclavskou pouť

V neděli 29. září 2013, uspořádala filiální obec Soběslav svatováclavskou pouť na Svákov u Soběslavi. Přijeli přátelé z pelhřimovské, tábořské i písecké farnosti. Pěší procházku

završila bohoslužba v kapli Panny Marie Pomocné, po které se před ní všichni pobavili při žongléřském a akrobatickém představení Šebestiána Absolona. Po malém občerstvení pouť skončila. Pouť byla v tom nejlepší slova smyslu ekumenická. Přišli lidé ze Soběslavi, evangelíci i římská katolíci. Všichni si libovali nad krásným společenstvím.

90. výročí chorvatské církve

V neděli 22. září oslavila chorvatská starokatolická církev v Záhřebu své 90. narozeniny. Při této příležitosti byli pozváni také chorvatskou církev spravující biskup John Okoro a utrechtský arcibiskup Joris Vercammen a biskup Bernhard Heitz, který za Chorvatsko zodpovídal do roku 2010. Slavnostní bohoslužba se konala v nově opraveném filiálním kostele ve Stejneveci, na předměstí Záhřebu a byla slavena v částečně pozměněném starém ritu chorvatské církve. Liturgii společně se třemi biskupy slavili faráři Darko Mejaški, farář záhřebského společenství, farář Stjepan Topolski ze Šaptinovi a farář Erich Ickelsheimer z Klagenfurtu.

Mezinárodní starokatolická teologická konference

Na letošní mezinárodní starokatolické teologické konferenci, konané 2. – 6. září 2013 v německém Neustadtu, se 45 účastníků zabývalo církevní a specificky starokatolickou identitou. Římskokatolický pastorální teolog H. Wahl otevřel svým referátem otázku, jakou roli dnes hraje náboženství a církev při

utváření identity jednotlivce. Mimo jiné se diskutovalo i o specifické starokatolické spiritualitě, tradici a sebeuvědomění starokatolíků v rámci ekumenického dialogu.

Anglikánský synod schválil možnost biskupského svěcení žen

Generální synod anglické církve ženám 20. listopadu 2013 přiznal právo stát se biskupkami. Pro návrh hlasovalo 378 členů nejvyššího zákonodárného orgánu anglické církve, proti bylo 8 delegátů a 25 se hlasování zdrželo. Ženy by mohly být svěceny od konce příštího roku. Anglická církev (Church of England) je jednou ze součástí světového anglikánského společenství.

Ještě před rokem návrh na biskupské svěcení žen na generálním synodu těsně neprošel přes odpor blokační menšiny. Spory o biskupské svěcení žen tak dál rozbíjely jednotu církve. Naproti tomu kněžské svěcení žen je v anglikánské církvi možné od roku 1994. Jako biskupky již ženy slouží v anglikánské církvi v Austrálii, na Novém Zélandu, v Kanadě a ve Spojených státech, ne však ve Velké Británii.

Výměna pneu nebo uvaření večere za příspěvek na obnovu kostela

Netradičním způsobem se českobudějovičtí studenti a dobrovolníci v čele se spirituálem místního gymnázia Josefem Prokešem snaží pomoci sehnat finanční prostředky na osvětlení a ozvučení pro studentský kostel Svaté Rodiny v centru města. Pomocí tzv.

crowdfundingové internetové služby Hithit.com nabízí jako odměnu za příspěvky například výrobu placek, uvaření studentské večere, doučování, výměnu pneumatik, nebo soukromé vystoupení známého divadelníka. Kostel Svaté Rodiny byl zkonfiskovaný spolu s areálem kláštera a sirotčince boromejek komunistickým režimem a donedávna sloužil jako sklad státního archivu. Před dvěma lety začala snaha o jeho obnovení. Za aktivní pomoci místních studentů se podařilo kostel z větší části obnovit a na jeho opravu vybrat téměř dva miliony korun. Nyní zbývá ještě dokončit osvětlení a ozvučení.

Crowdfunding označuje způsob získávání peněz formou sbírky na určitý projekt, u které obvykle ale nejde o charitu či jinou sociální službu. Webové portály jako Hithit.com umožňují podobné sbírky nejen medializovat, ale také technicky dobře ošetřit tak, aby chránil dárce před zneužitím prostředků a příjemci ušetřil složitou účetní režii. Nutnou podmínkou k vyplacení cílové částky je vybrat ji celou, pokud se to nepodaří, peníze se vrací zpět dárčům.

**47. synoda
Starokatolícké
cirkve v ČR**

